

T. C.
MALATYA TURGUT ÖZAL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ARAŞTIRMALARI ETİK KURULU
YÖNERGESİ

SENATO KARARI

15.09.2025

2025/23-04

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- (1) Bu Yönergenin amacı, Malatya Turgut Özal Üniversitesi mensuplarının Sosyal ve Beşerî Bilimler alanında yürütecekleri bilimsel araştırmaları, bu yönergenin 6'ncı maddesi kapsamında değerlendirecek kurulun oluşumunu, işleyişini ve görevlerini belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu Yönerge, Malatya Turgut Özal Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'nun çalışma usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14 ve 42'nci maddeleri ile Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi hükümlerine dayanarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **Üniversite:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi'ni,
- b) **Rektör:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi Rektörü'nü,
- c) **Rektörlük:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi Rektörlüğü'nü,
- d) **Senato:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi Senatosu'nu,
- e) **Birim:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi bağlı akademik ve idari birimleri,
- f) **Mensup:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi akademik ve idari personeli ile öğrencilerini,
- g) **Etik Kurulu:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'nu,
- h) **Başkan:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu Başkanı'nı,
- i) **Üye:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu Üyesini,
- j) **Sorumlu Araştırmacı:** Araştırma ekibi içerisinde yer alan ve Etik Kurula başvuran kişiyi,
- k) **Raportör:** Etik Kurul Başkanı tarafından kurul üyeleri ya da uzman kişiler arasından atanan ve söz konusu başvuruyla ilgili Kurul'u bilgilendiren üyeyi,
- l) **Sekretarya:** Malatya Turgut Özal Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu Sekreteryasını,
- m) **Araştırma:** Bilim, teknoloji ve sanata katkı sağlayıcı nitelikte yeni bilgiler üretilmesi, teknolojik problemlerin çözümlenmesi/analiz edilmesi, yenilikçi ürün, süreç, eser veya tasarımlar geliştirilmesi amacıyla bilimsel esaslara uygun olarak yürütülen sistematik çalışmaları ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Etik Kurulun Oluşumu, Amacı ve Değerlendirme Kapsamı, Görevleri

Etik Kurulun Oluşumu

- Madde 5-** (1) Etik Kurul, Senatonun önerisi ve Rektörün onayı ile Sosyal ve Beşeri Bilimler alanlarında görev yapan ve haklarında etik ihlalinde bulduklarına dair kesinleşmiş bir adli veya idari karar bulunmayan öğretim üyeleri arasından bilim alanları arasındaki denge gözetilerek görevlendirilen 9 (dokuz) kişiden oluşur.
- (2) Kurul üyelerinin görev süresi iki yıldır. Süresi biten veya görev süresi dolmadan boşalan üyelik için aynı usulle yeniden görevlendirme yapılır.
- (3) Bir takvim yılı içerisinde izinsiz ve özürsüz olarak üst üste üç toplantıya katılmayan veya en az altı ay süreyle izinli olan üyenin üyeliği kendiliğinden sona erer.
- (4) Kurul Başkanı Rektör tarafından atanır ve Kurul Başkanı üyeler arasından bir kişiyi başkan yardımcısı ve bir kişiyi raportör olarak görevlendirir. Başkanın olmadığı durumlarda başkan yardımcısı başkana vekâlet eder.
- (5) Etik kurallarına aykırı eylemi tespit edilen Etik Kurul üyesinin görevi, Rektörün bu konudaki kararının kendisine tebliği ile sona erer. Aykırı eyleme ilişkin Rektör, ilgili kurul üyesine soruşturma açabilir.
- (6) Kurul üyeleri kendi çalışmalarının değerlendirilmesi sırasında oylamaya katılamazlar.
- (7) Üyeler üniversitede başka bir etik kurulda görev yapamazlar.
- (8) Kurul sekreteryası, üniversite idari personeli arasından rektörlük tarafından görevlendirilir.

Kurulun Değerlendirme Kapsamı

- Madde 6-** (1) Kurul, üniversite mensuplarının etik kurul onayı gerektiren çalışmaları için yapılacak başvuruları değerlendirmekle yükümlüdür.
- (2) Kurula yapılan başvuruların, öncelikle etik kurul tarafından değerlendirilecek konular arasında olup olmadığına karar verebilir.
- (3) Bu doğrultuda aşağıda yazılı konular için değerlendirme yapılır ve karar verilir.
- İnsanlardan yüz yüze veya dijital olarak her türlü anket, test, ölçek, mülakat, gözlem, resim, çizim, video film ve ses kaydı niteliğinde toplanacak verilerle yürütülecek çalışmalar,
 - Tarihi ve kültürel varlıklar üzerinde yürütülen çalışmalar,
 - Çevrenin ve eserin korunmasıyla ilgili veri toplama yöntemleriyle yapılan bilimsel araştırma ve çalışmalar
- (4) Kurul, etik başvuruları;
- Yetişkin (Reşit) olmayan bireylerle yapılacak çalışmalarda;
 - Çocuğun kişiliğinin, yeteneklerinin, bedensel, zihinsel, ruhsal, ahlaki ya da toplumsal gelişimiyle ilgili,
 - Çocuğun anne-babasına, kültürel kimliğine, dil ve değerlerine, çocuğun yaşadığı veya geldiği ülkenin değerlerine ve kendisinininkinden farklı uygarlıklara saygının geliştirilmesiyle ilgili,
 - Yetişkin (Reşit) bireylerle yapılacak çalışmalarda; İnsanın temel hak ve hürriyetleri ile insan onuru, fiziksel, zihinsel ve ruhsal sağlığının korunmasıyla ilgili,
 - Tarihi ve kültürel varlıklar üzerinde yürütülen çalışmalarda; Çevrenin ve eserin korunmasıyla ilgili, olarak etik ihlal içermesi boyutuyla inceler, değerlendirir ve karar verir.
 - T.C. Devletin gizlilik derecesine haiz bilgilerine yönelik araştırma çalışmaları etik kurul tarafından değerlendirmeye alınmaz.
 - Başvurulan bilimsel araştırma için resmi ya da özel izin gerektiren hususlarda sorumluluk, başvuru sahibine aittir.

Kurulun Görevleri

Madde 7- (1) Bu amaç doğrultusunda Etik Kurul'un görevleri;

- a) Değerlendirme için standart formlar oluşturmak,
- b) Malatya Turgut Özal Üniversitesi birimleri ya da Malatya Turgut Özal Üniversitesi mensuplarınca başvurusu kabul edilen bilimsel araştırmaların içeriğinin etik ihlaller açısından değerlendirilerek karar vermek,
- c) Ayda en az 1 (bir) kez toplantı yapmak,
- d) Üniversite yönetimi tarafından talep edilecek olan sosyal ve beşeri bilimler alanındaki etik konularda danışmanlık faaliyetlerini yürütmektir.

ÜÇÜNCÜBÖLÜM **Etik Kurula Başvuru**

Madde 8- (1) Kurula başvuru, sorumlu araştırmacı tarafından, Malatya Turgut Özal Üniversitesi Etik Kurul Otomasyonu (<https://etikkurul.ozal.edu.tr>) üzerinden yapılır. Başvuruya ilişkin doküman, Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurul web sayfası (<https://etiksbu.ozal.edu.tr/>) ve etik kurul otomasyonundan temin edilecektir. Malatya Turgut Özal Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurul Başvuru Formu doldurularak, kurul internet sitesinde duyurulan son başvuru tarihi dikkate alınarak elektronik ortamda yapılır. Başvuru belgelerine bütün araştırmacıların ıslak imzalı onayları alınır. Kurulun belirlediği belge ve formlar hazırlanıp imzalandıktan sonra (<https://etikkurul.ozal.edu.tr/>) adresi üzerinden dosyalar pdf formatında olacak şekilde sistemde yer alan ilgili alanlara yüklenerek online başvuru yapılır.

(2) Sekreteryaya tarafından eksik evrak yönünden ön incelemesi yapılan başvuruları, değerlendirilmek üzere kurulun yapacağı ilk toplantının gündemine alır.

(3) Değerlendirme sonucunda yapılması istenen değişiklikler veya usulüne uygun olmayan başvurular sorumlu araştırmacıya elektronik ortamda bildirilir.

(4) Değerlendirme sonuç belgesi, başvurunun görüşülerek karara bağlandığı toplantıdan en geç 7 (yedi) gün sonra, sorumlu araştırmacıya sistem üzerinden gönderilir.

(5) Kurul kararının "Uygun" olması durumunda, Etik Kurul başkanı veya sekreteryası tarafından aslı gibidir onaylı karar belgesi, talep edilmesi halinde kurul sekreteryasından alınabilir.

(6) Kurul toplantısında alınan tüm kararlar ve gerekçeleri karar defterine yazılır. Araştırmanın düzeltilmesi ya da yeniden düzenlenmesinden sonra tekrar başvurulması yönünde düzeltme kararı alınmışsa, talep edilen düzeltmeler ve düzenlemeler açık bir şekilde belirtilir.

(7) Kurul toplantıları sırasında yapılan görüş alışverişi, tartışma ve itirazlar gizlilik niteliği taşır.

(8) Sorumlu araştırmacı, Etik Kurul onayı olmadan veri toplama aşamasına geçemez.

(9) Toplanan verinin doğruluğundan, gizliliğinden ve veri güvenliğinden araştırmacılar sorumludur.

(10) Etik Kurul kendi kapsam alanı dışında yapılan başvuruları değerlendirmeye almaz.

(11) Etik Kurula başvurudan önce uygulamaya konmuş çalışmalar değerlendirmeye alınmaz ve geçmişe yönelik olarak hiçbir şekilde Etik Kurul izni verilmez. Bu konudaki sorumluluk araştırmacılara aittir.

(12) Etik Kurul Otomasyonunda problem oluşması durumunda başvurular, EBYS üzerinden gerçekleştirilir. EBYS üzerinden yapılacak başvuruların alınması süreci, Etik Kurul Başkanının tüm birimlere hitaben oluşturacağı yazı ile duyurulur.

DÖRDÜNCÜBÖLÜM

Kurulun Çalışma Düzeni

Raportöre Tevdi

Madde 9- (1) Kurul başkanı, hakkında inceleme kararı verilen her dosya için üyeler arasından bir raportör görevlendirir. Raportör, kurulun incelediği dosya ile ilgili oluşan görüşü, gerekçeleriyle birlikte taslak rapor haline dönüştürür. Kurul kararı kesin rapora dönüştükten sonra o raportörün görevi sona erer.

(2) Raportör, gerekçelerini yazılı olarak bildirmek suretiyle, bu dosya ile ilgili görevden çekilebilir.

(3) Raportör, kurul aracılığıyla araştırmacılardan, dosyayla ilgili doğrudan yazılı bilgi alabilir. Bu belgeler de kurul inceleme dosyasında saklanır.

(4) Raportör gerekli gördüğü durumlarda, incelemesini tamamlamak için kuruldan ek süre talep edebilir.

Toplantı ve Karar Alma Usulü

Madde 10- (1) Kurul, önceden belirlenen bir takvim gereği ve başkanın çağrısı üzerine olağan veya olağanüstü, gündemi görüşmek üzere toplanır. Toplantı tarihleri Etik Kurul web sayfasında yayınlanır.

(2) Kurul Başkanı ve üyeleri, kendileri ve çıkar ilişkisi olan bireylerle ilgili gündem maddelerine ilişkin müzakerelere katılamaz ve oy kullanamazlar.

(3) Toplantı kapalı usulde yapılır. Üyeler, inceleme konusu dosyaların içeriğini kurul toplantısı dışında başkaları ile tartışamaz ve dosyaların içeriği hakkında bilgi veremez.

(4) Toplantılar yüz yüze veya online olarak yürütülebilir.

(5) Kurul üye tam sayısının üçte ikisi ile toplanır. Kararlar salt çoğunluğun oyu ile alınır. Oylamada üyeler çekimser oy kullanamaz. Eşitlik halinde başkanın kullandığı oy yönünde karar verilir.

(6) Dosya ile ilgili hazırlanan rapor, toplantıya katılan üyelerin tamamı tarafından imzalanır. Karşı oy kullanan üyeler, gerekçelerini karara eklerler.

(7) Etik Kurul yaz tatili olarak önceden belirlediği bir tarih aralığında toplantılarına en çok bir ay ara verebilir. Bu tarih aralığı web sayfasında önceden yayınlanır.

(8) Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarının kararları, genel düzenlemeler dışında gizlidir, etik kurulların tespitleri hakkında bu yönergede belirtilen kişi ve kuruluşlar ile başvuru sahibinden başkasına bilgi verilmez.

(9) Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarında daha önce incelenen ve esası hakkında bir karar verilen eserlere ilişkin aynı iddialarla yapılan başvurularda yeniden bir inceleme yapılamaz. Bu halde eserlerin ve eserlere ilişkin iddiaların tamamen aynı olduğunun ilgili bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca tespit edilmesi şarttır.

Araştırmaların İzlenmesi

Madde 11- (1) Etik Kurul tarafından uygun bulunan araştırmalar hakkında gerekli görüldüğünde gelişme raporu istenebilir. Bu raporların hazırlanmasından ve kurula ulaştırılmasından, sorumlu araştırmacı sorumludur. Etik Kurul, bu raporları inceleyerek söz konusu araştırmanın orijinal araştırma önerisine uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini inceler. Gerekirse, araştırmanın uygulanmasını gözlemeye karar verebilir.

(2) Etik Kurul incelemeler sonucunda Etik Kurula uymadığı anlaşılan araştırmaların durdurulmasını ve ilgili birimlere bilgi verilmesini Rektörlük'ten ister.

Uzmanlar ve Alt Komisyonlar

Madde 12- (1) Etik Kurul, gerekli gördüğü hallerde bağımsız uzman görüşlerinden yararlanabileceği gibi, uzmanlardan oluşan alt komisyonlar da kurabilir. Görüşüne başvuru uzmanlar ya da oluşturulan komisyonlar, ilgili dosya hakkında hazırladıkları raporu öngörülen sürede Etik Kurula sunar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kararlar Üzerine Yapılacak İşlem

Madde 13- (1) Kurul kararları durum tespiti niteliğindedir. Kararlar üzerinde işlem yapma yetkisi Rektörlüğe aittir.

Gizlilik ve Saklama

Madde 14- (1) Etik Kurulda yapılan tüm incelemelerde gizlilik esastır. Etik Kurula sunulan dosyalardaki belgelerin gizliliğinin ve güvenliğinin sağlanmasından Etik Kurul sorumludur. (2) Etik Kurul faaliyetleri ile ilgili tüm belge ve yazışma örnekleri 2 (iki) yıl saklanır.

Yazışmalar

Madde 15- (1) Kurul, inceleme ve değerlendirmeleri sırasında başka kurum ve kuruluşlarla yapması gereken tüm yazışmaları, Rektörlük aracılığıyla yapar.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm Bulunmayan Haller

Madde 16- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Yasaklar ve Yaptırım

Madde 17- (1) Olumsuz görüş verilen veya Etik Kurul'un onayı ya da ilgili kurum izni alınmadan yapılan araştırmaların yasal ve idari sorumluluğu, araştırmayı yapan sorumlu araştırmacıya aittir.

Yürürlük

Madde 18- (1) Bu Yönerge Malatya Turgut Özal Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürürlük İptali

Madde 19- (1) Bu Yönergenin yürürlüğü ile 03/03/2021 tarih ve 2021/05-09 senato kararıyla yürürlüğe giren Malatya Turgut Özal Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu yönergesi yürürlükten kalkar. Mülga yürürlük kapsamında oluşturulan etik kurul üyelikleri sona erer.

Yürütme

Madde 20- (1) Bu Yönerge hükümlerini Rektör yürütür.